

Linköpings kommun
kontakt@linkoping.se

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram efter tillsyn i Berzeliusskolan 7 i Linköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast den **7 november 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Linköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5 och 7 §§ skollagen; Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevernas behov av studiehandledning på sitt modersmål tillgodoses.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Berzeliusskolan 7 visar att elever inte ges studiehandledning på sitt modersmål. Samtliga elever på skolenheten läser på introduktionsprogrammet språkintröktion. Språkintröktion vänder sig till ungdomar som nyligen anlant till Sverige och som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program. Gemensamt för de allra flesta nyanlända elever är att de inte har svenska som sitt modersmål. Så är även fallet för eleverna på Berzeliusskolan 7. En del av skolenhetens elever har också kort utbildningsbakgrund. Bristen på studiehandledning på modersmålet riskerar att negativt påverka elevernas möjligheter att nå kunskapskraven.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med studiehandledning på modersmålet. Utredningen visar att skolenheten inte ger elever studiehandledning på modersmålet, vilket riskerar att negativt påverka berörda elevers språk- och kunskapsutveckling.

Av skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Enligt 9 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039) ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Av 4 a kap. 1–5 §§ gymnasieförordningen framgår att, och under vilka förutsättningar, fjärrundervisning får anordnas för att ge elever studiehandledning på modersmålet.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2016:2 s. 9) med kommentarer om utbildning för nyanlända elever framgår att studiehandledning på modersmålet kan bedrivas av en flerspråkig lärare eller övrig skolpersonal. Det kan också bedrivas av en lärare tillsammans med en studiehandledare som talar elevens modersmål. Det framgår vidare (s. 38) att studiehandledning på modersmålet och modersmålsundervisning är betydelsefullt för många elevers språk- och kunskapsutveckling. När eleven får visa sina kunskaper på sitt starkaste språk, vilka annars inte kan uttryckas fullt ut på grund av otillräcklig svenska, stärker det självförtroendet och studiemotivationen. Det möjliggör också för lärare att få en ökad förståelse för elevens faktiska kunskaper i respektive ämne.

Det finns elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål som inte får detta. I rektorns skriftliga verksamhetsredogörelse framkommer att en vanlig extra anpassning inom språkintröddning är så kallat studiestöd på modersmål. Vidare framkommer att detta stöd ges i form av digitala tjänster, exempelvis översatta filmer och böcker, via olika företag. Rektorn och lärare beskriver i intervjuer att skolenheten inte använder sig av studiehandledare som talar elevernas modersmål. I stället används digitala läromedel, exempelvis böcker och filmer, som är översatta till elevernas modersmål. Tidigare har man haft studiehandledare men enligt rektorn sker ingen aktiv rekrytering just nu.

Enligt lärare vore det bra att få tillgång till studiehandledning på modersmålet av studiehandledare, framförallt för elever med begränsade kunskaper i svenska. Även elever uttrycker i intervjun att de skulle vilja ha studiehandledning på sitt modersmål av en person som talar deras modersmål. Det finns enligt elever uppgifter i flera ämnen som skulle vara enklare att lösa om de fick hjälp av en person som talar deras modersmål. Idag försöker eleverna hjälpa varandra då vissa elever kan fler ord än andra, och det finns lärare som visar film som är textad på elevernas modersmål.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Berzeliusskolan 7 inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Linköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Linköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom

- undervisning och lärande,
- arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten),
- bedömning och betygssättning,
- trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling,
- grundläggande förutsättningar för skolenheten samt
- styrning och utveckling av verksamheten.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Eleonore Lindén och undervisningsrådet Eleonor Duvander deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

X Stina Nilsson

Stina Nilsson
Beslutsfattare
Signerat av: Stina Nilsson

X Ingela Åkerman Jansson

Ingela Åkerman Jansson
Föredragande
Signerat av: Ingela Åkerman Jansson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Berzeliusskolan 7

Fakta om Berzeliusskolan 7

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Linköpings kommun under våren 2019. Berzeliusskolan 7 besöktes av Skolinspektionen mellan den 21 maj och den 23 maj 2019.

Berzeliusskolan 7 är en skolenhet med cirka 45 elever på introduktionsprogrammet språkintröduktion. Skolenheten är en av sju skolenheter på Berzeliusskolan i Linköping. Skolenheten leds av en rektor.

Måluppfyllelse

Av huvudmannens och skolenhetens dokumentation framgår att i Linköpings kommun är språkintröduktion uppdelad i tre nivåer; start, mellan och fortsättning. På Berzeliusskolan 7 läser elever antingen på mellan- eller fortsättningsnivån. Under läsåret 2017/18 blev nästan 40 procent av eleverna på fortsättningsnivån behöriga till studier på nationellt program i gymnasieskolan. Vidare framkommer av skolenhetens dokumentation att i de elevenkäter som genomförts har elever på Berzeliusskolan 7 skattat tryggheten och studieron lägre än vad elever på Berzeliusskolans två nationella program gjort.